

بیانیه جمعی از اساتید و فضایی باورمند به تحول حوزه‌های علمیه با چشم‌انداز «حوزه‌ی پیشرو و سرآمد»

بسم الله الرحمن الرحيم

محضر مستطاب حضرت آیت‌الله حاج سیدمجتبی خامنه‌ای (دامت برکاته)

رهبر معظم انقلاب اسلامی

سلام علیکم ورحمة الله

با قلبی آکنده از حزن و مطمئن و راضی به قضای الهی، عروج ملکوتی و شهادت سرخ ولی‌امر مسلمین و حکیم فرزانه‌ی دوران، حضرت آیت‌الله العظمی سیدعلی خامنه‌ای (قدس‌الله‌نفسه‌الزکیه) را محضر حضرت‌عالی تسلیت عرض می‌نماییم. این ضایعه‌ی عظیم بی‌تردید نشانه‌ی صدق و استقامت و انتظار آن بزرگوار بر طریق حق بود که «قضی نجه»ی آن دور از ذهن نبود و حضرت امام خمینی کبیر ره سالها پیش در منشور روحانیت، ما را برای آن آماده کرده بود:

«در هر نهضت و انقلاب الهی و مردمی، علمای اسلام اولین کسانی بوده‌اند که بر تارک جبین‌شان خون و شهادت نقش بسته است. کدام انقلاب مردمی - اسلامی را سراغ کنیم که در آن حوزه و روحانیت پیش‌کسوت شهادت نبوده‌اند و بر بالای دار نرفته‌اند و اجساد مطهرشان بر سنگ‌فرش‌های حوادث خونین به شهادت نایستاده است؟»

اکنون با اعتماد و اتکال به رحمت ایزدی، انتخاب شایسته و مدبرانه‌ی آن جناب را به عنوان سکان‌دار نظام اسلامی تبریک گفته و رجاء واثق داریم که حضور حضرت‌عالی در این جایگاه رفیع، استمرار همان شجره‌ی طیبه‌ای است که با خون پاک شهدا و امام انقلاب آبیاری گشته است.

رهبر گرامی؛

جهان امروز و به‌ویژه منطقه‌ی غرب آسیا، در میانه‌ی طوفانی از حوادث سهمگین و فتنه‌های استکباری قرار دارد که ریشه در کینه‌ی دیرینه‌ی دول استعماری و غده‌ی سرطانی صهیونیسم از ملت رشید و انقلابی ایران دارد. در کشاکش تولد خاورمیانه‌ای جدید مبتنی بر ایده مقاومت، ما فرزندان معنوی امامین انقلاب، با درک ضرورت طی مراحل پنج‌گانه‌ی انقلاب اسلامی - از نهضت اسلامی و نظام‌سازی تا نیل به دولت و جامعه‌ی اسلامی و در نهایت استقرار «تمدن نوین اسلامی» - بر این باوریم که نرم‌افزار اداره‌ی این حرکت عظیم، چیزی جز «عقلانیت و فقاہت بالنده و تمدن‌ساز شیعی» نیست.

ما حوزویانی که در سایه هدایت و تعلیم آن قائد شهید، تحول قاعده‌مند حوزه‌های علمیه و بالندگی علوم حوزوی را برای طراحی نظامات اجتماعی جمهوری اسلامی ضرورتی غیرقابل‌انکار یافته‌ایم، ضمن بیعت مطلق و ناگسستنی با حضرت‌عالی، عهد سربازی و میثاق مجاهدت علمی خود را در تداوم آن راه پربهجت، تاکنون بر این سه رکن اصیل استوار کرده بودیم:

۱. بازخوانی هویت حوزه به عنوان مرکز طراحی نظامات اداره اجتماعی و نوآوری‌های تمدنی؛ باور عمیق به اینکه حوزه‌ی علمیه نباید در حصار تدریس و تدرّس صرف بماند، بلکه طبق هدایت‌های امام شهیدمان، حوزه مجموعه‌ای از علم، تربیت و کارکردهای اجتماعی و سیاسی است که باید در «خط مقدم جبهه‌ی تقابل با تهدیدهای استعماری دشمنان در عرصه‌های گوناگون» بایستد و خود را به عنوان «مرکز تولید و تبیین اندیشه‌ی اسلام در باب نظامات اجتماعی» و همچنین «مرکز و قلّه‌ی نوآوری‌های تمدنی و آینده‌نگری‌های لازم در چارچوب پیام جهانی اسلامی» قلمداد کند. اعتقاد داریم تنها با این نگاه است که حوزه می‌تواند «پیشرو و سرآمد» گشته و با «ترسیم و تبیین خطوط اصلی و فرعی تمدن نوین اسلامی»، موقعیت امکان‌پاسخگویی به نیازهای پیچیده‌ی بشریت در عصر افول تمدن منحط غربی را کسب نماید.

۲. تأکید بر ضرورت ارتقاء در استنباط فقهی؛ معتقدیم فقه اصیل ما با حفظ همه عناصر قویم و حجیت بخش آن، باید از طهارت تا دیات، ناظر به «اداره‌ی یک کشور، یک جامعه و یک نظام» باشد. ما بر سر آنیم که استنباط فقهی را در چارچوب فقه جواهری، بر مدار «فقه اداره‌ی نظام» و نه صرفاً اداره‌ی فرد دنبال کنیم؛ چراکه جزئی دیدن احکام و غفلت از نگاه کلان حاکمیتی، کارآمدی دین را در عرصه‌ی عمل با چالش مواجه خواهد کرد و نتیجه‌ای جز اضطراب دستگاه‌ها و نهادهای حاکمیتی به تن دادن به الگوها و نسخه‌های شرقی و غربی نخواهد داشت.

۳. تلاش برای تحول در علوم انسانی و تحقق «امتداد فلسفه اسلامی در عینیت»؛ باور قلبی ما این است که فلسفه‌ی اسلامی نباید در زوایای ذهن و حواشی کتب محصور بماند، بلکه وظیفه‌ی خطیر ما، ترسیم «امتداد اجتماعی» برای حکمت الهی و تبدیل کردن آن به گفتمان فلسفی دنیاست. از سوی دیگر، هشدار حکیمانه‌ی امام شهید در خصوص «مسموم بودن علوم انسانی غربی» را نصب العین قرار داده و معتقدیم که علوم انسانی رایج به دلیل ابتناء بر جهان بینی غیردینی، ماهیتاً معارض با حرکت تمدنی ماست؛ لذا تحول بنیادین در این عرصه و همکاری محققان‌ی حوزه و دانشگاه برای تولید محتوای همسو با معارف معقول و منقول اسلامی را تکلیف قطعی خود دانسته و معتقدیم که «حل مسئله‌های نظام اسلامی»، جز از طریق این پیوند مبارک میان حوزه و دانشگاه میسر نخواهد شد.

حضرت آقا؛

ما سربازان دیروز پدر بزرگوار شما و جان‌برکفان امروز شما، در این پیچ تاریخی بزرگ، هم‌صدا با تمامی مجاهدان جبهه‌ی حق، اعلام می‌داریم که پای آرمان‌های قدسی این نهضت ایستاده‌ایم. آمادگی خود را جهت جهاد علمی و تبیینی برای ساخت «حوزه‌ای پیشرو و سرآمد» و تدوین نظامات دینی مورد نیاز نظام اسلامی اعلام داشته و از خداوند متعال، طول عمر با برکت و نصرت روزافزون شما را در سایه‌ی عنایات حضرت بقیه الله الاعظم (ارواحنا فداه) مسئلت می‌نماییم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته